

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/83510,Tadeusz-Benedyk-1916-1945-zolnierz-Niepodleglej.html>

ARTYKUŁ

Tadeusz Benedyk (1916-1945) - żołnierz Niepodległej

Autor: KRZYSZTOF A. TOCHMAN 28.06.2021

Podporucznik artylerii rezerwy WP i PSZ na Zachodzie Tadeusz Benedyk ps. „Zahata”, „Wąs”, „Danusia” vel Tadeusz Sawa, vel Daniel Kornitowicz był spadochroniarzem AK, który swoje młode życie poświęcił w służbie Ojczyzny aż do ofiary życia. Warto choćby w skrócie przypomnieć jego życiorys.

Urodził się 4 grudnia 1916 r. w Kaczanówce, w pow. skałackim (woj. tarnopolskie) jako syn Antoniego,

nauczyciela szkoły powszechnej i Janiny z domu Chaloupka. Po ukończeniu czterech klas szkoły powszechnej w rodzinnej Kaczanówce, po śmierci matki, w 1928 r. przyjechał z ojcem do Lwowa i rozpoczął naukę w I pierwszej klasie XII Gimnazjum Państwowego im. Stanisława Szczepanowskiego. Należał do ZHP w V Lwowskiej Drużynie Harcerskiej „Orląt” im. Władysława Jagiełły, gdzie pełnił funkcję zastępowego (zastęp „Wilczków”). Był prymusem, wyróżniał się zdolnościami manualnymi.

**Tadeusz Benedyk (fot. ze zbiorów
Krzysztofa A. Tochmana)**

Młody artylerzysta

Po maturze w maju 1936 r. wstąpił do Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim (1937-1938), a po jej ukończeniu w stopniu kaprała podchorążego, na Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie (Wydział Filozoficzny, kierunek geografia).

**Oficerowie Szkoły Podchorążych
Rezerwy Artylerii we
Włodzimierzu Wołyńskim (zdjęcie
wykonane przed 1934 r.)**

W ramach tzw. mobilizacji kartkowej dn. 23 sierpnia 1939 r. plutonowy podchorąży Tadeusz Benedyk został zmobilizowany do Ośrodka Zapasowego nr 3 Artylerii, a następnie do 5 Pułku Artylerii Ciężkiej z Krakowa, w charakterze oficera zwiadowczego w 2 baterii. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w ramach Armii „Kraków” na szlaku: Kraków-Wieliczka-Dębica-Radymno-Złoczów-Brzeżany-Tyśmienica, aż do Worochta, w czasie od 1 do 18 września.

**Oficerowie Szkoły Podchorążych
Rezerwy Artylerii we
Włodzimierzu Wołyńskim (zdjęcie
wykonane przed 1934 r.)**

Przez Călimănești i Coëtquidan do Audley End

Po agresji sowieckiej, przekroczył granicę z Węgrami i został internowany w obozie w Călimănești (od 19 września do 14 listopada 1939 r.), z którego zbiegł, po czym przez Jugosławię i Włochy przybył do Francji, gdzie 10 stycznia 1940 r. wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych pod dowództwem francuskim. Tu przydzielony został do Centrum Wyszkozenia Artylerii w Coëtquidan, gdzie w Szkole Podchorążych Artylerii pełnił funkcję instruktora, a od marca 1940 r. szefa 2 baterii.

Internowany w obozie w Călimănești (od 19 września do 14 listopada 1939 r.) uciekł z niego, po czym przez Jugosławię i Włochy przybył do Francji, gdzie 10 stycznia 1940 r. wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych.

Po kapitulacji Francji ewakuowano go z Bayonne 20 czerwca i 3 dni później przybył do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii (Liverpool). Dn 7 lipca 1940 r. przeszedł pod dowództwo brytyjskie. Następnie odkomenderowany został do I dywizjonu artylerii ciężkiej, w składzie 1 Korpusu Polskiego, który następnie został rozwinięty w 1 Pułk Artylerii Ciężkiej. Awansowany na starszego ogniomistrza podchorążego ze starszeństwem od 26 września 1939 r., a mianowany podporucznikiem z dn. 20 października 1941 r. Zgłosiwszy się do służby konspiracyjnej w kraju, przeszedł szkolenie konspiracyjne ze specjalnością dywersji i 29 listopada 1942 został zaprzysiężony w Audley End na Rotę AK. Od 5 grudnia 1942 r. pozostawał w dyspozycji Oddziału Personalnego Sztabu Naczelnego Wodza PSZ. Z dn. 4 stycznia 1943 r został odesłany do I dywizjonu pociągów pancernych (pociąg „D”), gdzie pełnił służbę do 9 lutego tego roku.

Skok do kraju i walka w AK

W nocy z 17 na 18 lutego 1943 r., w ramach operacji lotniczej pod kryptonimem „Floor” (ekipa 21) wykonał skok na placówkę odbiorczą „Puchacz”, położoną 9 km na południowy wschód od Mord, w pow. siedleckim.

Zgłosiwszy się do służby konspiracyjnej w kraju, przeszedł szkolenie konspiracyjne ze specjalnością dywersji i 29 listopada 1942 został zaprzysiężony w Audley End na Rotę AK. W nocy z 17 na 18 lutego 1943 r., w ramach operacji lotniczej „Floor” wykonał skok.

Po odbytej aklimatyzacji do warunków konspiracyjnych przydzielony do Kedywu Obszaru Zachodniego AK jako żołnierz zespołu dywersyjnego „San” pod dowództwem mjr. Jana Mielczarskiego „Sana”. M.in. w nocy z 8 na 9 marca 1944 r., razem z ppor. cc Lechem Zabierkiem „Wulkanem” i matem Kazimierzem Brzozowskim „Maciejem”-„Marynarzem” brał udział w akcji na pociąg towarowy, 6 km na zachód od Żyrardowa, obok posterunku blokowego Łubno. W wyniku akcji dywersyjnej wykolejono parowóz, a 14 wagonów z węglem uległo rozbiciu. Patrol AK odskoczył po akcji do majątku Pułapina (gmina Baranów), gdzie zostawiono broń, i następnie powrócił do Warszawy. Przerwa w ruchu kolejowym trwała 14 godzin.

Dnia 22 marca 1944 r. ppor. Benedyk wziął udział w walce patrolem niemieckim w okolicach wsi Kaski, a wobec zranienia sierż. Stanisława Mytysia „Mili” ewakuował go na kwaterę konspiracyjną, następnie zaś po całonocnym marszu przybył do Warszawy. Za czyn ten został odznaczony Krzyżem Walecznych.

Po wybuchu Powstania Warszawskiego już w dniu 1 sierpnia został ranny na Ochocie, a następnego dnia zagarnięty przez Niemców z ul. Mochneckiego, wraz z żoną, i odstawiony do Pruszkowa, skąd około 6 sierpnia wywieziono go do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie. Tam w kwietniu 1945 r. na kilka dni przed wyzwoleniem obozu przez wojska alianckie został zamordowany. Ppor. Tadeusz Bendyk był również odznaczony m.in. Orderem Virtuti Militari V kl.

COFNIJ SIĘ